

inko

informatiegevende en
kontactleggende periodiek
van de fraters van utrecht

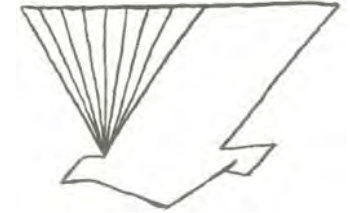

40^e jaargang

nummer 1

maart 2017

VAN DE REDACTIETAFEL

We zijn met de 40ste jaargang begonnen! Voor de redactie een speciaal gebeuren, maar wel met gemengde gevoelens. Van de ene kant trots dat we die mijlpaal toch maar gehaald hebben, van de andere kant komt de vraag boven: “Hoe lang nog?”

Moeten we nog wel doorgaan of op een goed – we willen niet zeggen – hoogtepunt, maar toch? Wat is wijsheid bij de vraag: doorgaan of stoppen? En als je wilt stoppen, wanneer dan?” Deze vraag zal dit lopende jaar zeker nog aan de orde gesteld worden, binnen en buiten de redactie.

Maar deze jaargang maken we in ieder geval vol.

Het nummer dat u nu in uw handen hebt, is zoals altijd weer zeer gevarieerd met bezinnende teksten over de Constituties, de veertigdagentijd en over religieus leven. Daarnaast geven weer enkele personen een inkijkje in hun leven door het geven van een interview; door de pen door te geven of door het aanreiken van een in een krant gepubliceerd artikel. Dit zijn kleine parels in het geheel. Daarnaast het sympathieke artikel over de inzegening van de Ravelo Kapel; een plekje voor Sint Jozef als patroon van ons fraterhuis in De Bilt; aandacht voor de opgesloten vluchtelingen; de zorg van onze Stichter voor zijn fraters; het sluiten van een huis; een retraite groep in Malang en zo is het weer “ voor elck wat wils” geworden.

De redactie wenst eenieder een mooie lente- en Paastijd toe.

Veel leesplezier!

39 JAARGANGEN VOL!

Met deze aflevering van INKO beginnen we als redactie met de 40ste jaargang. Dit is toch wel een mijlpaaltje, waarop we trots kunnen zijn en blij dat onze uitgave nog steeds graag ontvangen en gelezen wordt.

In oktober 2010, nr. 4 van de 33ste jaargang, is een overzichtje van allen die meegewerkt hebben geplaatst. Het lijkt goed dat overzicht te herhalen, maar dan bijgewerkt tot de huidige datum.

KONTAKTBLAD na een jaar: INKO

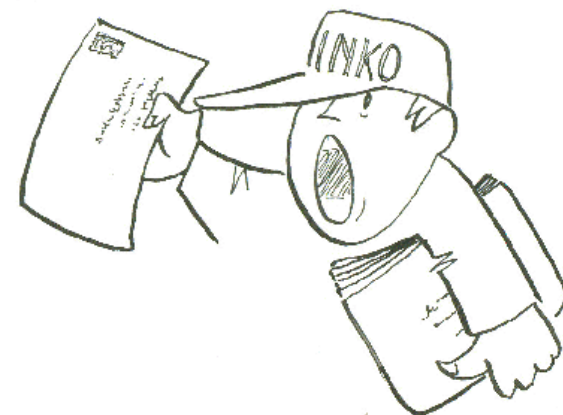
REDACTIELEDEN

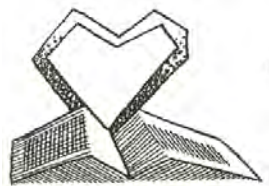
NAAM	JRG. BEGIN	JRG. EIND
Edmund de Goeij	01 nr.1 1978	01 nr.2 1978
Wim Heister	01 nr.1 1978	36 nr.2 2013
Laurens Letschert	01 nr.1 1978	24 nr.5 2001
Leo Ruitenber	01 nr.1 1978	
Joop Vermeulen	01 nr.1 1978	08 nr.5 1985
Cor Brammer	02 nr.1 1979	08 nr.5 1985
Henk Huirne	02 nr.1 1979	07 nr.5 1984
Jan te Plate	02 nr.1 1979	05 nr.3 1982
Ton Thuinte	05 nr.3 1982	09 nr.3 1986
Frits Stevens	08 nr.1 1985	
Wim Versteeg	09 nr.1 1986	
Irenaeus Wentholt	09 nr.1 1986	19 nr.3 1996
Johan Brummelhuis	09 nr.5 1986	
Theo te Bogt	19 nr.5 1996	33 nr.5 2010
Henk van Vliet	25 nr.1 2002	31 nr.1 2008
Paul Steverink	36 nr.3 2013	

De volgende personen hebben aan het Kontaktblad – INKO op een of andere manier meegewerkt of werken nog mee:

Jan Schaaapveld	bind- en verzendwerk
Clemens Ruiters	type- en stencilwerk
Reginaldus Buil	type- en stencilwerk
Hilarius de Booij	tekenwerk (nog steeds)
Jan Wijn	lay-out
Angelico Fennis	(zijn omslagontwerp wordt nog steeds gebruikt)
Hessel Keesstra	typewerk
Petra de Landmeter	verzorgt nog steeds interviews
Ewald Reijntjes	lay-out
Adri Vergeer	lay-out.

Zeist, 09-01-2017
Leo Ruitenber

Overweging
bij de
Constituties

DIT GESCHENK, TE MIDDEN VAN ONS UIT HANDEN GEVEN

“Wij worden op bijzondere wijze tot onthechting geroepen, als wij aangetast worden in onze gezondheid of vitaliteit.... Const. 36”

Vaak komen wij in deze jaren samen in het teken van de dood. Vierend en gedenkend het heengaan van één van onze medebroeders. Maar het is evengoed ook een samenkomen in het teken van het leven. De smalle poort van de dood wordt gebruikt om in Zijn licht tot volle wasdom te komen. Die laatste “ongeweten kennis” raakt aan de kern van onze gelovige visie, zich opgewacht “weten” door de grenzeloze liefde van God. Scherp geformuleerd door de grondtoon van vertrouwen: “Elke dag de dood voor ogen hebben”. Een levensgegeven die de overleden medebroeder in die laatste weken uitzonderlijk ervaren heeft. Verdiepend in zijn hart woordeloos voedend het levenwekkende verlangen naar die enige opening op een wereld waarin de dood zijn engel heeft verloren. Een gedaanteverandering, zoals Jezus op de berg Thabor veranderde veerkracht en licht hervinden van eigen kracht (Luc.9,29-32) Licht in Jezus verborgen breekt plotseling in Hem door. Een Licht dat niet “los” verkrijgbaar is, het is gekoppeld aan zijn leven. Het overkomt Hem op zijn weg naar Jeruzalem waar zijn heengaan (zijn “exodus”) zich zou voltrekken. Vaak hebben wij gezongen: “Wat de toekomst ook brengt, moedig sla ik de ogen naar het onbekende land”.

Dat ervaar je bij mensen die ernstig ziek zijn met de kanker in hun lijf. Kanker krijgen kan een fundamenteel inzicht geven: wat het leven dient en wat de dood. Wat werkelijk van waarde is, wat zinvol is en wat niet. Misschien moeten kankerpatiënten hun schroom overwinnen en luider zeggen wat zij zien, wat zij uit

eigen ondervinding weten, wat zij aan hun lijf ondervinden. Zij hebben recht van spreken, zij zijn ervaringsdeskundig. Hebben wij niet de plicht echt luisterend hen nabij te zijn? Kanker is, als het ons overkomt een onbekend terrein, verlamt soms de ene mens, activeert de ander. Existentiële vragen komen op: waarom treft **mij** dit, wat betekent het, wat kan ik leren van deze fase in mijn leven. Sommige mensen met kanker gaan daar niet aan ten onder. Misschien wel even – of langer dan “even” – maar naar een tijdje komen ze er boven op. Dat wil niet zeggen, dat ze beter worden, genezen verklaard, maar als mens komen ze er bovenop, komen ze er doorheen, groeien er boven uit. De confrontatie met de eindigheid of verval trekt hun geest niet dicht maar open, het wordt niet donker, het wordt licht. Of zoals Johannes van Kruis zo treffend zegt: “Het duister is mij licht genoeg”. Ze klampen zich uiteindelijk niet vast aan wat vroeger was. Ja, ze huilen erom, ze rouwen, maar ze kunnen het uiteindelijk loslaten. Zichzelf uit handen geven. “In uw handen beveel ik mijn geest”. Wonderlijk genoeg hoor je ze zeggen nu meer zichzelf te zijn dan ooit. Eindelijk werkelijk echt. Gedwongen door hun ziekte ontdekken ze aspecten bij zichzelf die ze waren vergeten, nog nooit of te weinig hadden gezien. Worstelend met vragen: wat is nog de zin van mijn leven, wat is er de zin van geweest tot nu toe. Wat kan ik nog doen, waar gaat het in het leven echt om? Het is ontroerend mee te mogen beleven als mensen die klik kunnen maken naar de grootsheid in het kleine. Veerkracht en leefkracht weten te mobiliseren. Aan de lijve te ervaren hoe relatief alles is, ook waar je zoveel van houdt. Beginnen te merken dat je meer bevrijd wordt, je meer opent voor het Mysterie dat groter is dan het meest dierbare waar je zo je met hart en ziel aan hebt gegeven. **Steeds meer** “horiger” worden, meer attent op de Stem, op de aanwezigheid van Hem. **Steeds meer** aangewezen op de barmhartigheid van Hem en omstaanders. **Steeds meer** de diepere zin van het wondere leven zien. Leven dat voorbijgaat als een zucht. Verder zien en vermoeden dan de uiterste grens van dit bestaan. Schuchter nabij zijn aan Hem, de Eeuwige. Al het oude is voorbij, zie Ik kom! Geroepen

op doortocht te gaan naar Gods “wijde, onbeperkte ruimte waar geen benauwdheid meer is”, zoals wij lezen in het boek Job. In de ban van een sterke hoop. In dankbaarheid, met pijn in het hart gehoor gevend aan Hem die zegt: kom, ik verwacht je.

Ook de medebroeders verbonden met hem mogen zijn ”geschenk te midden van ons” uit handen geven aan de Eeuwige, wiens Naam zij gezegend hier in ons midden. Beleven dat het niet gaat om leven met verlies, in dit verlies zit leven. Biddend tot de ervaring komen dat het er niet omgaat weg te gaan bij het leed, maar erbij blijven. Ontvankelijk worden voor alles wat er gebeurt in leven. Dat ik het zal mogen voelen. De psalmist doorvoelt en doorleeft zijn sterfelijkheid, moet het uithouden in ontwrichting en zoekt houvast. Hij bidt tot God om gered te worden, maar alle houvast wordt afgebroken: al het sterfelijke komt van jou, mijn God (psalm 39).

Zo nietig is een mens, hij kan zichzelf niet redden. Al biddend brengt de psalmist ons in een andere laag van bidden, het gaat niet meer om gered worden, maar om nabijheid in de ellende. Deze ervaring brengt ons tot de vergelijking met Job ”kijk weg van mij, zodat ik mijn speeksel door kan slikken”. Zo nabij is de intense ervaring in zijn relatie met God, zo dicht zit Hij hem op de huid. Het is deze nabijheid die uitnodigt tot loslaten. Met de psalmist bidden wij benoemend de obstakels in de stroom van het leven. We hebben de weg te gaan door die obstakels heen. In het diepst van het verzet ontstaat overgave. Deze doorvoelde en doorleefde weg van de psalmist is troostend. Er ontstaat een gezonde saamhorigheid, ofschoon je weet dat je op eigen voeten weer terug zult gaan naar ons eigen gedoetje, maar je voelt gehoord, gezien, gedragen en gesterkt. Leven met dit fundamentele vertrouwen dat het leven is, ondanks alles, uiteindelijk toch goed.

*Voorhout 1 november 2016
Drs. Alfons Kroese o.c.d.*

HANS WENNEKES VIERT KLOOSTERJUBILEUM

“Regeren is vooruitzien” is een bekend gezegde. Dit geldt ook voor werken in een redactie. Wetende dat Hans in 2017 zijn 60 jarig kloosterjubileum hoopt te vieren, hebben we hem in oktober 2016 tijdens zijn verlof al bereid gevonden om geïnterviewd te worden.

Hans werkt meer dan de helft van zijn kloosterjaren in Kenya, daar hij in oktober 1985 daar naar toe gegaan is.

Hij ging assisteren in het straatkinderenproject Pandipieri in Kisumu. Daar heeft hij goede ervaringen opgedaan hoe zoiets in feite niet moet. Er was weinig georganiseerd en ook met de financiën werd slordig omgegaan. Als je wat nodig had, ging je naar een geldkistje en pakte je wat je nodig had. Als je de auto wilde

gebruiken, schreef je dat in een boekje, maar als het vertrekmoment er was waren er geen autosleutels want iemand was met de auto weg.... Dit was zeker de stijl van Hans niet.

Op een gegeven moment kwam Hans de bisschop van Lodwar, mgr. Mahon, tegen tijdens een huisbezoek in Lodwar. De bisschop vroeg Hans om een straatkinderenprogramma in Lodwar te

beginnen, omdat er in Lodwar veel straatkinderen waren en hij er geen mensen voor had en geen idee had om zoiets op te zetten. Vanuit Kisumu reisde Hans dan af en toe heen en weer. Afstand van zo'n zeven uur met de auto. Maar die zeven uur brachten hem van een vrij welvend gebied met een groen landschap naar een halfwoestijn met zwart zand, droog en heet plus een arme Turkanabevolking. Hans kreeg verlof van het Congregatiebestuur om te verhuizen naar Lodwar en daar een straatkinderenprogramma te starten. Op een gegeven moment heeft Hans de stap gezet om in Lodwar een straatkinderenproject te gaan leiden. Dat is dit jaar 25 jaar geleden gebeurd en op sympathieke wijze is het zilver gevierd. In zijn laatste Nieuwsbrief schrijft Hans hoe dat allemaal begonnen is. Het lijkt me goed om hem hierover zelf aan het woord te laten en citeer ik uit zijn Nieuwsbrief:

“Met 25 kinderen zijn we in 1991 begonnen. Kinderen die op straat leefden en uitgebuit werden, dag en nacht. Kinderen die geen hoop meer hadden op een goed leven, omdat ze uitgesloten waren van onderwijs, de springplank naar een betaalde job.

We begonnen met niets op een paar duizend Nederlandse gulden na. De kinderen waren gewend aan bedelen. We volgden hun voorbeeld en vroegen hier en daar om onderdak voor deze kinderen. Een bibliotheek van de parochie die 's morgens niet gebruikt werd, werd ons eerste onderkomen. Tijdens de schoolvakanties mochten we het niet gebruiken en kregen we een paar klaslokalen van een meisjesschool die vlakbij in de buurt stond. Al snel kregen we een stuk grond net buiten Lodwar en konden daar ons centrum gaan opzetten. Inmiddels kregen we hulp van Mensen in Nood, die ons enkele jaren financieel geholpen hebben totdat deze organisatie opging in Cordaid. Maar Cordaid was te groot voor ons en heeft gezorgd dat we onderdak kregen bij Terre des Hommes.“

Tot zover de Nieuwsbrief. Terre des Hommes is inmiddels ook gestopt met subsidiëren en Nadirkonyen, zoals het centrum heet, moet weer bedelen bij andere organisaties om zijn bestaan te kunnen voortzetten. De financiën blijven een zorgkind.

Het centrum heeft grote veranderingen ondergaan in positieve zin door verbetering van de accommodatie van het centrum en veel jongeren worden nu eerder en beter opgevangen in de onderwijswereld. Het schoolgaan is een gebeuren dat van grote invloed is op het hele leven, niet alleen om goede studieresultaten te halen, maar is van invloed op de gehele vorming van de jeugd. Het is natuurlijk fantastisch dat velen van deze jeugd nu in staat zijn om niet alleen de lagere school te doorlopen, maar ook vervolgonderwijs en zelfs een enkeling tot aan de universiteit toe. Dit is voor Hans een hele grote voldoening. Zoveel jonge mensen die op een eigen manier goed terechtkomen in een zeer moeilijke maatschappij.

Maar hoe zit het met Hans zelf als Europeaan in deze Turkana-gemeenschap? “Net als overall is hier de laatste jaren ook veel veranderd”, vertelt Hans, “want ik ben nu nog de enige Europeaan, naast Tony Wood die hier ook al heel lang zit en inmiddels de

80 gepasseerd is, en John O'Callagan. Er waren een lange tijd veel missionarissen hier, zowel paters als zusters uit Spanje, Ierland, Engeland. Zij zijn allen na een kortere of langere tijd vertrokken. Onze bisschop nu is ook een Afrikaan. Er zijn Missionarissen van St.-Paul gekomen, een nog niet erkende gemeenschap van mannen en vrouwen met het Moederhuis in Noord Turkana. Ook in het ziekenhuis werken een paar zusters uit India en er zijn zusters uit Nigeria. Daar is allemaal niets mis mee, maar die komen uit een geheel andere cultuur en daar is moeilijk contact mee te maken of te krijgen. Ik ben voor Nederland officieel Blokhoofd, dus ik word door het Ministerie van Buitenlandse Zaken gemaild als er dreigingen zijn, maar de drie-vier Nederlanders die in mijn blok zitten, zie ik nooit en wonen en werken elders en niet in Lodwar of directe omgeving.

Brother Louis, de directeur waarbij Philip Weber gewerkt heeft, staat niet meer op school, maar is beheerder van het pompstation van het bisdom. Kortom er is veel wisseling geweest niet alleen in personen maar ook in culturele achtergronden en daar krijg je niet gauw een eenheid in, ook niet bij de periodieke samenkomsten van de daar werkzame religieuzen”.

In het bisdom maakt Hans nu zijn derde bisschop mee. Mgr. Mahon, waarbij Hans begonnen is, karakteriseert hij als “de man van het volk”, zijn opvolger Mgr. Herrington als “een man waarmee het goed samenwerken was” en de huidige, Dominique Kimengich dp als “een ondernemer”. Daar wil ik wel iets meer over horen en Hans vervolgt zijn verhaal: “Deze bisschop reist naar Europa naar landen als Duitsland, Oostenrijk, Ierland, Schotland en Spanje om financiën voor zijn activiteiten te genereren. Hij heeft een grote privé-basisschool gebouwd, waarvoor een bus rijdt om de kinderen op te halen. De ouders moeten dan wel schoolgeld betalen.

Er komen steeds meer van dergelijke scholen, waar het peil beter is dan op de regeringsscholen. Hij heeft een tankstation om inkomsten te verkrijgen en zo probeert hij op meerdere manieren nieuwe dingen van de grond te krijgen. Zo staat er voor 8 december 2016

een familiedag op het programma. Een dag waar hele gezinnen welkom zijn en waar duizenden mensen verwacht worden via de parochies opgeroepen en gestimuleerd. Per parochie dient een hoge bijdrage betaald te worden, terwijl de parochies nauwelijks geld hebben om zelf te draaien.... Ook dit fenomeen maakt het voor de mensen niet gemakkelijker. Het bezinningscentrum van het bisdom is in de zalenverhuur terechtgekomen. Alles wordt gebruikt om geld binnen te krijgen. Op zich is dit goed, maar het heeft ook schaduwkanten....”.

“Burgerlijk gezien is er ook heel veel veranderd. Er is een nieuwe Constitutie gekomen en het land is nu verdeeld in countys. Elke county heeft zijn eigen regeringssysteem en wij behoren tot de grootste, maar armste county. Het geld komt van de centrale regering. De county heeft een enorm administratief apparaat opgezet, daardoor meer werkgelegenheid, maar iedereen wil/krijgt een dik salaris, om over de corruptie maar niet te spreken. Hierdoor worden onderwijzers, groepskrachten van ons soort werk e.d. weggelokt. En wordt het moeilijker om goede krachten te krijgen en te behouden.

Er is een groot wegennet aangelegd, maar het functioneert niet goed, want in Lodwar krijgen ze het water niet weg en moeten er speciale geulen gegraven worden.

Het vliegveld is verbeterd en afgezet, zodat alleen passagiers op het terrein kunnen en mogen komen. Er kunnen nu ook grotere toestellen van het vliegveld gebruik maken.

Omdat de levensstandaard gestegen is, neemt het aantal auto's en motoren toe. Het aantal ongelukken is ook toegenomen, omdat velen zonder rijbewijs rijden en zich niet aan regels houden. In het ziekenhuis worden zij er dagelijks mee geconfronteerd”.

Ook het privéleven vertoont veranderingen, maar of het verbeteringen zijn? Hans vertelt namelijk het volgende: “Er worden steeds grotere huizen gebouwd en de levenswijze wordt afgekeken van Europa, dus veel goed eten en vooral ook drinken! De kloof tussen

de rijken en armen wordt steeds groter en de minderbedeelden en zieken houdt men ver buiten de deur. De jeugd verhardt en gebruikt veel drugs of plaatselijk gestookte alcohol van 40%. De kinderen op straat zwervend worden nu echt gescreend op het feit of er nog kans is dat ze geholpen kunnen worden om van hun verslaving af te komen. Opnemen gebeurt, maar het weer terug gaan naar de straat, dus naar hun verslaving, is geen uitzondering. De opgevangen jeugd is veel moeilijker dan voorheen en bovendien is seksueel geweld onder de jongeren veel voorkomend. Ook komt er veel meer prostitutie voor en zijn de meisjes vaak nog erg jong, rond 14 jaar. Vlakbij ons centrum is er een nachtclub gebouwd en dat geeft ook 's nachts veel herrie, bovendien is het een gevaar voor onze jonge meisjes! Kortom, de doelgroep is sterk aan het veranderen en wordt er niet gemakkelijker op”.

Nu er zoveel verandert waar je geen grip op hebt, vraag ik Hans hoe het met zijn gezondheid is en hoe lang hij nog denkt dit werk te kunnen blijven doen? “Vanwege de gezondheid heb ik regelmatig controles nodig. Mijn pacemaker moest nu vernieuwd worden, maar voor mijn ogen dien ik ook regelmatig naar de oogarts te gaan, omdat het netvlies loslaat. Ik heb al een staaroperatie gehad. Niemand kan dus zeggen hoe het met mijn gezondheid zal verder verlopen, maar voorlopig is dit geen hinderpaal voor me. Hoe lang nog? Ik weet het niet. Het is moeilijk omdat er nog geen opvolger klaar staat. Ik kijk maar niet te ver vooruit en wacht een goed moment af. Volgend jaar juni-juli zal ik in ieder geval wel weer voor controles in Nederland zijn. Er zal een moment komen.....!”

Hans, bedankt voor je interessant verhaal en we wensen je sterkte bij al het gebeuren en gunnen je in ieder geval een hele fijne viering van je kloosterjubileum. Het ga je goed.

*Malang, 20 november 2016
Leo Ruitenberg*

DE 40-DAAGSE VASTEN

De 40-daagse vasten stelt bij ons niet meer zoveel voor, wel? Goed er zijn nog wel mensen die zich voornemen dit of dat te minderen, of zich te onzeggen. Maar echt honger lijden, dorst voelen, zoals je dat in de verhalen van vroeger hoort? En 40 dagen aan één stuk? In de bijbel duidt 40 dagen/jaren op de periode die nodig is om te veranderen, tot iets nieuws te komen. Zo was het eigenlijk maar een kippeneindje van Egypte naar Palestina - maar Gods volk had er veertig jaar voor nodig om nieuw, om mensen van het land van belofte te worden - en dan nog! En Jezus had 40 dagen woestijn nodig om zijn '**Zoon Gods**' te kunnen invullen met zijn carrière naar beneden, naar de minsten. Aan het begin van zijn missie probeert degene die alles in de war brengt (= grieks: 'diabolos' = duivel) hem driemaal op andere gedachten, "hogere" gedachten te brengen. En denk niet dat het daarmee dan over en uit is, want aan het kruis komen die drie uitdagingen in alle heftigheid nog een keer terug: “*Als je de Messias van God bent, kom er dan vanaf, red jezelf, red ons*”. Maar ook nu kiest hij niet voor deze Supermanachtige, maar voor de andere, zijn weg tot en met het kruis. Maar zo'n veertigdaagse bekering, is dat nog van deze tijd?

Een moslim vertelde dat zij op het eind van de Ramadan “*elkaar feliciteren en langs een andere weg naar huis terugkeren dan ze naar het gebed in de moskee gekomen zijn om ook ander mensen te ontmoeten die niet zo op onze weg liggen en eventuele geschillen bij te leggen*”. Eind goed – al goed! Het gaat dus uiteindelijk niet om het vasten op zich, om te kijken of je het kunt volbrengen, het gaat erom om andere mensen te worden: ruimer van hart, barmhartiger, betrokkener. De wijzen uit het Oosten gaan aanvankelijk naar het paleis van koning Herodes. Daar denken ze de meeste kans te hebben om de pasgeboren koning van de Joden te vinden. Maar tenslotte, nadat ze het kind en zijn moeder gevonden hebben en voor hem op de knieën zijn gegaan, “*weken ze langs een andere weg uit naar hun huis*”. Ze zijn wijzer geworden, en zoeken 't niet meer aan het koninklijk hof van Herodes, kiezen een andere weg. Over “*mensen*

van de weg” (Handelingen 9.2) en “Ik ben de Weg” (Johannes 14.6) gesproken.

Ik ga nog even door op dat vasten en dat veranderen.

Israël had tijdens de ballingschap aan den lijve gevoeld wat onvrijheid, ontheemd, rechteloos, onderdrukking, geweld met mensen doet. En eenmaal terug in het “land van belofte” blijkt het religieuze leven en de cultus rond JHWH, weer snel op te bloeien – dat is vroom, verbindend en kweekt een sfeer van heiligheid, maar de sociale gerechtigheid blijft daar ver bij achter en “het land van beloften” blijft een droom. In Exodus 22.20 was al duidelijk dat de dienst van JHWH niet los verkrijgbaar is, niet buiten sociale gerechtigheid om gaat: *“behandel de vreemdeling goed, want u bent zelf vreemdeling in Egypte geweest”* en Jes 58.7c vraagt retorisch heel plastisch: *“is vasten niet je niet afsluiten voor je eigen vlees”*. Een schijnheilige opsplitsing van een religieuze vastenperiode - kijk eens hoe goed wij vasten!- en de sociale gerechtigheid lag toen, en ook heden ten dage, steeds op de loer.

In Jesaja 58 blijkt religieus vasten de naam 'vasten' niet waard zonder het doen van gerechtigheid en werken van barmhartigheid. Vasten betreft niet alleen wat je wel of niet eet, drinkt, tot je neemt. Het is een prikkel, een voortdurende stimulans om een ander mens te worden, andere keuzes te maken, andere wegen te gaan: **Dan** (en alleen **dan**), *breekt uw licht* (vers 8), **dan** (en alleen **dan**), *geeft de Heer antwoord: Hier ben Ik.*” (vers 9). Toewending tot God, Gods-dienst bestaat niet zonder toewending tot de mens in nood, je eigen vlees en bloed. God is niet altijd en overal, Hij is alleen daar waar vriendschap is en liefde!

Terugverlangen naar een rigoureuus 40-daags vasten lijkt hetzelfde als “we make America great again”. Weer zoals vroeger. Waarbij vergeten wordt dat dat een 'grootheid' was, die alleen dankzij het lijden van velen kon bestaan. Zo'n “terug/again” garandeert niet dat de 40 daagse vasten ons langs een andere weg verder zal voeren, ons invoelender, gastvrijer, meer mensen van het ene common house zal maken. En is dat niet waar vasten voor is?

Henk Bloem

ST.-JOZEF

Tot in de Middeleeuwen speelde Jozef vooral een rol op de achtergrond.

In West-Europa werd het feest van Jozef al gevierd, maar pas toen de timmerlieden hem in de 15e eeuw als hun patroon kozen, kreeg zijn verering meer bekendheid.

In 1479 werd 19 maart zijn officiële feestdag op de heiligenkalender. Sinds 1955 vieren we op 1 mei het feest van Sint Jozef Arbeider.

In sommige landen (zoals Italië) wordt op 19 maart 'vaderdag' gevierd.

In 1679 werd Jozef patroonheilige van de toenmalige Nederlanden, vandaar dat hij nog altijd patroon van België is.

En St.-Jozef is ook de beschermheilige van religieuze gemeenschappen.

– GENESIS –

*Alhoewel er nooit een waarnemer bij de schepping is geweest,
bezat ieder volk, iedere stam, een eigen scheppingsverhaal;
een eigen ontwerp van hoe alles was ontstaan.
Mag ik er nog een aan toevoegen?*

Er was licht,
tijdloos licht,
licht zonder bron,
licht zonder schaduw,
vruchtbaar licht in de onbegrensde ruimte van het heelal.

In dat licht werden ontelbare sterren geboren als zichtbare lichten
aan het hemelgewelf.
Rond die sterren cirkelden planeten.
Een van die sterren was onze zon;
een van die planeten was onze aarde.
En rond de aarde cirkelde de maan.
Zo ontstond het heelal, dank zij dat vruchtbare, tijdloze licht.

Dat vruchtbare licht bescheen de aarde en wekte haar tot leven;
zeeën van water overspoelden grote delen van de aardbol. In dat water
en op het land werden planten geboren in een wonderlijke variëteit;
zoals de algen, het riet en de lotusbloem in het water,
zoals het gras, de bloemen en de fruitbomen op het land.
Het was een feestelijk kleed, dat de aarde sierde;
de aarde zelf was vruchtbaar geworden door dat wonderlijke licht.

Door dat vruchtbare licht ontstond er nieuw leven, een bonte
mengeling van dieren;
van de kril tot de walvis in de wereldzeeën;
van de worm tot de mammoet op het land;
van de vlinder tot de condor in de lucht.
En zo ontplooiden zich de schepping.

De mens ontwaakte, kwam tot leven met een warm hart, een
helder bewustzijn en scheppende handen.

De mens keek bewonderend om zich heen, opgetogen door de
rijkdom van moeder aarde. Toch was de mens niet bij machte
om dat allereerste licht te ontwaren; het licht zonder schaduw,
het vruchtbare licht.

De mens bevroeg zichzelf: wie ben ik? wat doe ik hier? wat is
de bedoeling van dit alles?

Het niet-aflatende “waarom” bleef de mens fascineren. En al
spelend en fantaserend creëerde de mens zichzelf een antwoord.

De mens benoemde de scheppende kracht met een naam: god,
jaweh, allah; om zichzelf houvast te geven; een pseudo-antwoord
om zijn vragenhonger te stillen.

Maar het bleef niet bij een naam alleen; de naam werd omkleed
met allerlei eigenschappen als antwoord aan de zoekende en
vragende mens.

Zo kwam een godsbeeld tot stand, waarvan de mens de maker
was; een beeld, waarin de mens zich kon herkennen.

God kon spreken en luisteren, kon zien en bevelen, god bestuurde
en oordeelde, god werd schepper en welgever, rechter en koning.
Bij dat godsbeeld voelde de mens zich veilig.

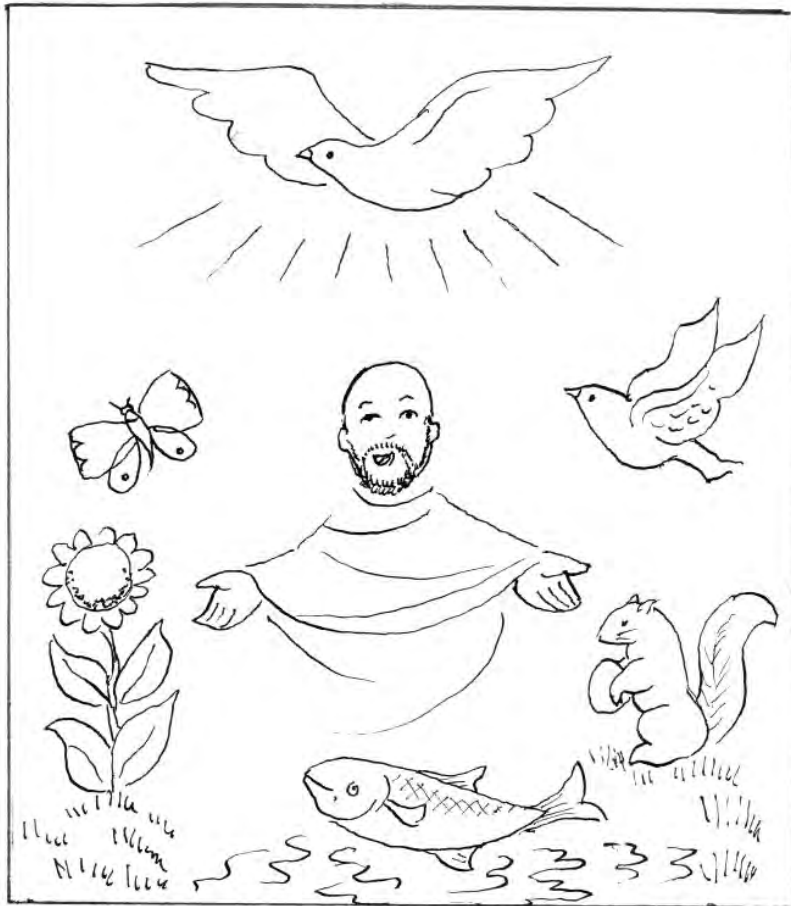
God kreeg een woning, een tempel, een heiligdom. Met offers
en gezangen en gebeden onderstreepte de mens zijn afhankelijkheid
aan dat beeld van god; het was hun god; zij waren zijn volk.
Maar ondanks de zelfgeschreven verhalen, ondanks dat zelf
ontworpen godsbeeld bleef de diepste vragenhonger knagen.
Onmachtig keek de mens om zich heen, niet in staat om dat tijdloze,
vruchtbare licht te zien.

Er leefde een joodse timmerman in Nazareth, een mens zoals
wij. De god van zijn volk was niet het antwoord op wat hij zocht.
Hij keek om zich heen en zag hoe onweerstaanbaar het leven
was.

Naar dat leven strekte hij zijn handen uit. Hij onderging de rijkdom van het leven delen, het samen leven, vruchtbaar leven. Hij wist zich deel van die grandioze schepping, daarin voelde hij zich verbonden in een onverbreekelijke eenheid.

“Heb elk-ander lief” was de boodschap die hij ons voorleefde; liefde, die alles omvatte; een erfenis die hij ons na liet.

Geert van Rath.

KENNISMAKING MET EEN FOCOLARO

Mensen die bij ons in de kapel vieringen bijwonen, blijven veelal vrij onbekend en soms een lange tijd, zo niet altijd. Een of andere toevalligheid brengt mij wel eens met een van hen in nader contact. Eind vorig jaar was dit ook het geval en ik dacht meteen, daar wil ik meer van weten en wie weet zit er een artikeltje in voor INKO. In januari jl. hebben we met elkaar nader kennis gemaakt en ik stel hem graag aan u voor: Arnold Dekkers.

Arnold vertelt het volgende over zijn jeugd: "Ik ben in Eindhoven geboren als tweede kind van de acht. Mijn vader was leraar wiskunde en is overleden toen ik 12 jaar oud was. Mijn moeder was huisvrouw, maar een zeer wijze vrouw, die de kinderen dus voor het grootste deel alleen heeft opgevoed en begeleid. Voor zijn overlijden was vader veel weg doordat hij ook 's avonds veel lessen en cursussen gaf. Toen vader overleed zat ik in het eerste jaar van het VWO. Ik heb er mijn Gymnasium beta-diploma gehaald. Wat mijn geloof betreft weet ik nog dat ik rond mijn negende jaar op een zondag niet naar de kerk wilde. Mijn ouders hadden daar geen probleem mee en ik bleef dus alleen thuis. Maar tegen de avond voelde ik me toch niet echt op mijn gemak en ben - zonder dat de anderen het wisten - naar een avondmis gegaan. Dat is een bijzondere ervaring geworden en sindsdien is naar de kerk gaan nooit meer een probleem geweest, in tegendeel!" Dat tegendeel blijkt wel uit het feit dat Arnold tijdens zijn middelbare schooltijd misdienaar, acoliet en koster is geweest en zegt hij: "Ik heb zelfs veel jongelui erbij betrokken en op een gegeven moment waren er tien jonge kosteren voor de parochiekerk beschikbaar. We zijn met een hele groep jongelui naar Rome gegaan, waarvoor ik

ook zelf de busreis heb georganiseerd. Een geweldige belevenis voor iedereen”.

Tegelijkertijd stond hij redelijk somber in het leven. Dat kwam omdat hij met grote interesse de bijbel las, wat hem inspireerde. Maar hij werd niet vrolijk van het feit dat hij nòch zijn medechristenen er veel van terecht brachten in de wereld. Wel werd Arnold op een gegeven moment gegrepen, zoals hij zegt, door de woorden van Jezus: “mijn spijs is het de wil van de Vader te doen”. Hij kwam bij toeval mensen van de Focolarebeweging tegen en dat bracht hem in een andere wereld, omdat zij lieten zien hoe je de woorden uit het evangelie concreet in je dagelijkse leven kunt beleven. Door het regelmatig uitwisselen van ervaringen leerde hij een heel nieuwe kijk op het christendom kennen. Inmiddels was hij wiskunde aan de TU van Eindhoven gaan studeren, terwijl hij zich binnen de parochie en de Focolarebeweging bleef inzetten.

Eind jaren 70 kwam hij in Rome, waar de stichteres van deze beweging aanwezig was. Dat bezoek maakte grote indruk op Arnold en hij dacht zich aan te sluiten bij een leefgemeenschap. Maar hij kreeg wel het advies om eerst zijn studie af te ronden. Nadat hij met moeite thuis en de parochie heeft achtergelaten, is hij in een studentenhuus van Focolare in Amsterdam verder gegaan met zijn studie wiskunde en na een jaar ging zijn wens in vervulling om deel te mogen uitmaken van een focolare leefgemeenschap.

Arnold heeft met cum laude de universiteit verlaten en dacht te gaan solliciteren naar een lerarenbaan, maar hij heeft het advies opgevolgd om te gaan promoveren. Welke studie? “De officiële naam is: wetenschap van de extreme waardentheorie” en op mijn vragende gezicht reageerde hij met: ”kennis van het berekenen van de benodigde dijkhoogte voor een veilig Nederland”. Tijdens zijn promotie moest hij zich een jaar van de studiewereld los maken en een vormingsjaar doorbrengen in Montet – in de buurt van het Zwitserse Freiburg.

Ik vind het nu op zijn plaats even de geschiedenis van de Focolarebeweging bij de lezers te introduceren vanuit de Wikipediabron bij Google: *De beweging is in 1943 opgericht door Chiara Lubich (1920-2008) in het Noord-Italiaanse stadje Trente. Tijdens de Tweede Wereldoorlog is zij met een paar vriendinnen begonnen passages uit de Bijbel letterlijk in praktijk te brengen. Trente werd in 1944 door de geallieerden verschillende malen gebombardeerd. Dan moesten Chiara en haar vriendinnen naar de schuilkelder. Dit waren angstige levenservaringen voor hen. Zij begrepen dat alles in het leven ijdel was...dat er voor hen maar één ideaal om voor te leven over bleef: God.*

Op 13 mei 1944 moesten zij weer in de kelder schuilen. Bij kaarslicht lazen ze in het Evangelie van Johannes het vers waarin Jezus bidt: "dat zij toch allen één zijn." (Joh.17,21) Dit was voor hen bedoeld, zo vonden ze. En later: "Hou van elkaar, zoals Ik van jullie gehouden heb" (Joh. 13,34), Jezus' nieuwe gebod van de Liefde, die niemand uitsluit. Zij zagen in, dat ieder het Evangelie moest gaan leven. Voor katholieken was het toen helemaal niet vanzelfsprekend zo met de Bijbel om te gaan. Al snel ontstond er een beweging om Chiara heen, die zich inmiddels heeft uitgebreid naar meer dan 180 landen. De naam Focolarebeweging is afkomstig van het Italiaanse woord focolare, dat vuurhaard betekent. De naam is door de inwoners van Trente gegeven aan het eerste groepje meisjes dat het evangelie in praktijk bracht. De beweging, die binnen de Katholieke Kerk officieel Opera di Maria of Werk van Maria heet, trekt niet alleen mensen aan vanuit de Katholieke Kerk maar ook uit andere christelijke kerkgenootschappen en zelfs vanuit andere religies.

Kerkelijk erkend

Aartsbisschop Carlo Ferrari van Trente (1885-1962) gaf in 1947 de eerste diocesane goedkeuring. Hij heeft de beweging altijd gesteund, ook toen zij in de jaren 50 in de problemen leek te komen. Waren dit geen Protestanten of Communisten? Het was Paus Pius XII die toen het groene licht gaf. Paus Johannes XXIII gaf in 1962 kerkelijke goedkeuring aan het "Opus Mariae". Daarna hebben de pausen altijd van hun waardering blijik gegeven

Het doel van deze beweging:

Geheel in lijn met het Tweede Vaticaans Concilie is het doel van de Focolarebeweging bij te dragen aan eenheid, broederschap en dialoog, zowel in de onderlinge verhoudingen van gezin, werk en school, alsook op kerkelijk en maatschappelijk gebied. Kenmerkend is dan ook de inzet voor de volgende dialogen:

- binnen de rooms-katholieke kerk*
- met christenen van alle denominaties*
- met gelovigen van andere godsdiensten*
- met mensen zonder gelovige overtuiging.*

Verspreiding

Na de oorlog verspreidde de Focolarebeweging zich in heel Italië en sinds het einde van de jaren '50 in verschillende landen van Europa. Momenteel is de Focolarebeweging een wereldwijde beweging met meer dan twee miljoen aanhangers.

Terug naar het persoonlijke verhaal van Arnold

“Inderdaad is het nog steeds heel belangrijk om Evangelieteksten niet als een historische tekst te lezen, maar juist te kijken hoe je deze kunt vertalen naar het leven van nu. Daarbij ontkom je niet aan het feit om te erkennen dat mensen teksten verschillend kunnen interpreteren. Maar het gaat niet om de verschillen, maar om wat we samen ervan kunnen maken, wat ons samen bindt. Christus heeft ook gebeden dat allen één mochten worden. Dat is een opdracht aan ons. Bij onze beweging zijn dan ook niet alleen katholieken betrokken, maar ook andere christenen, niet-gelovigen, mannen, vrouwen, gehuwden, ongehuwden, priesters, religieuzen enz. Uitwisselen van ervaringen is belangrijk, omdat dit juist de onderlinge gemeenschap bevordert”.

Tot zover deze eerste kennismaking met Arnold Dekkers en de Focolarebeweging. Ik kom de volgende INKO graag terug met een tweede deel, waarin ik de structuur en de persoonlijke plek, die Arnold in deze beweging gevonden/gekregeen heeft, zal proberen te beschrijven.

Leo Ruitenberg: Zeist, 28 februari 2017

AAN HET WOORD

Ik houd niet van het vaag gezwam
dat klinkt uit holle vaten,
dat alles in het midden laat.
De taal van diplomaten.

Ik houd niet van het plechtig woord.
Vermanend, Constatierend.
Dat alles slecht, verdorven is.
Het is altijd belerend.

Ik houd niet van het hoge woord,
dat van den kansel knettert,
dat ver buiten het leven staat,
en dit te veel verkettert.

Ik houd niet van het vlot geklets,
dat mank aan argumenten,
beweringen de ruimte geeft.
Zoals in parlementen

Ik houd niet van den stoeren man,
Met totale macht bekleed,
die meent, dat hij op ied're vraag
zonder meer het antwoord weet

Ik houd niet van de vormmentaal
vol steriele deftigheid,
versleten termen en ontzield.
Pronkstuk uit de pruikentijd

Ik wil geen demagogentaal,
doortrapt, gewiekst, geslepen,
voor vestiging van dictatuur,
om massa's op te zwepen.

Ik wil het HELDER, KLAAR, BETOOG
Beknopt, en Goed van Tale.
Wie kletst of draaitolt, fantaseert!
De Duvel mag hem halen !!!

Theobaldus Geraets

RELIGIEUS LEVEN

“De twaalf vergezelden Hem, en ook enkele vrouwen...”

Tellen en meetellen in het evangelie van Lucas en in het religieuze leven
Hoofdstuk 8 van het evangelie van Lucas begint met een bijzondere
passage. Kort en bondig, in drie verzen slechts, wordt daar de kring
geschetst van de leerlingen die met Jezus mee trokken: “In de tijd
die daarop volgde trok Hij door steden en dorpen om de goede
boodschap van het koninkrijk van God te verkondigen. De twaalf
vergezelden Hem, en ook enkele vrouwen, die van boze geesten
en ziekten genezen waren – Maria van Magdala, uit wie zeven
demonen waren weggegaan, Johanna, de vrouw van Chusas, een
hoge beambte van Herodes, en Susanna – en nog vele andere
vrouwen, die hen uit eigen middelen onderhielden.” (Lucas 8,1-3)

De eerste zin laat zien dat het ging om een soort missie-activiteit.
Jezus trok rond om de goede boodschap van het koninkrijk van
God te verkondigen. Daarna wordt verteld wie mee trokken.
Allereerst “de twaalf”, die na de eerste hoofdstukken hier geen
toelichting meer behoeven. De mannen in dit verhaal worden
geteld. Het zijn er twaalf. Een aantal dat symbolisch de twaalf
stammen van Israël weerspiegelt. Maar dan volgt een belangrijke
toevoeging. Lucas vertelt dat er ook vrouwen bij waren. Ook zij
vergezelden Hem op deze missiereis, en waarschijnlijk voortdurend.
Deze vrouwen worden niet geteld. In eerste instantie voelt dat
scheef. Waarom wordt over hen vaag gedaan, terwijl we van de
mannen het aantal en alle namen weten? Betekent dit dat vrouwen
voor Lucas ‘niet in tel’ zijn, er minder toe doen?

”Nee. Als we verder kijken, zien we dat juist eerder het omgekeerde
aan de hand is. Zij hebben een heel speciale plaats in dit evangelie.
Ze horen inderdaad niet tot ‘de twaalf’, die als leerlingen steeds
voorop lijken te staan en die later het gezag zullen uitoefenen als
Hij er niet meer is. Maar toch vormen juist deze vrouwelijke

leerlingen voor Lucas de ruggengraat van de beweging rond Jezus. Hun plaats wordt niet in kwantitatieve zin bepaald, maar kwalitatief. Van “enkelen” van hen wordt verteld dat ze door Jezus genezen waren. Door Zijn toedoen was aan hen iets gebeurd dat zo fundamenteel was, dat het volgen van Hem hun levensroeping werd. Zij worden ook met name genoemd: Maria van Magdala, Johanna en Susanna. Daarnaast waren er “nog vele anderen vrouwen”, “die hen uit eigen middelen onderhielden”, zo stelt de tekst. Van hen worden geen namen genoemd. Het waren een soort ‘donateurs’, maar dan van de soort die niet veilig aan de kant blijft en een bedrag gireert. Zij engageerden zich persoonlijk en ook zij trokken met Hem mee.

Zij zijn er ook nog wanneer Hij gekruisigd wordt en daarna zijn ze er in hoofdstuk 24 opnieuw, als eerste getuigen van Zijn opstanding: “De vrouwen die met Hem uit Galilea waren meegekomen, waren Jozef gevolgd en zagen het graf en hoe zijn lichaam erin werd neergelegd. Toen gingen ze naar huis en maakten kruiden en balsem klaar. Op sabbat namen ze de voorgeschreven rust in acht, maar op de eerste dag van de week gingen ze ’s morgens heel vroeg naar het graf, met de kruiden die ze hadden klaargemaakt. Ze vonden de steen weggerold van het graf. [...]

Ze keerden van het graf terug naar huis en vertelden dat alles aan de elf en aan alle anderen. Het waren Maria van Magdala, Johanna en Maria van Jakobus en de overige vrouwen die bij hen waren. Ze vertelden het dus aan de apostelen...” (Lucas 23,55-24,10) Het is waarschijnlijk ook niet voor niets dat Lucas meteen na die eerste passage over de vrouwen rond Jezus, de gelijkenis van de zaaier vertelt:

“Een zaaier ging het land op om zijn zaad te zaaien. Bij het zaaien viel er een deel op het pad; het werd vertrapt en de vogels van de hemel aten het op. Een ander deel viel op rotsige bodem; het kwam wel op, maar het verdorde door gebrek aan vocht. Weer een ander deel viel tussen de distels, maar ook de distels groeiden op en ze verstikten het. En weer een ander deel viel in goede aarde;

het kwam op en droeg honderdvoudig vrucht. En Hij besloot met de uitroep: Wie oren heeft om te horen, moet horen.” (Lucas 8,5-8) Het zijn in het bijzonder deze meetrekkende vrouwen bij wie het zaad uit deze gelijkenis in goede aarde valt en vrucht draagt. Aan hen hebben wij ons opstandingsgeloof te danken.

De huidige meetrekkers geteld

Aan deze verhalen uit het evangelie van Lucas moest ik denken bij de bestudering van de cijfers van onze jaarlijkse peilingen van de aantallen religieuzen. Veel van wat onze statistieken laten zien is natuurlijk overbekend. Over het geheel genomen neemt het aantal religieuzen zienderogen af en stijgt de gemiddelde leeftijd. In vergelijking met 1967 daalde hun aantal met 88%. Uitgesplitst over de verschillende typen religieuzen zien we dan de volgende aantallen en percentages:^[1]

	1967	2015	Afname
Actieve vrouwelijke religieuzen:	25587	3095	88 %
Broeders en fraters:	6265	301	95 %
Priester religieuzen (zonder de monniken):	9003	1248	86 %
Monniken:	569	105	82 %
Contemplatieve vrouwelijke religieuzen:	1360	347	74 %
Totaal	42784	5096	88 %

[1] De gegevens van 1967 komen uit KASKI-rapport 317, *De Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, 1960-1998*.

Deze cijfers zijn schokkend, maar toch geven ze ook dan nog een veel te rooskleurig beeld van de actuele situatie. De roepingencrisis van de laatste decennia heeft veel harder toegeslagen dan de procentuele afname in deze tabel laat zien. Van de 5096 religieuzen die er op dit moment in Nederland zijn, zijn er namelijk slechts 563 jonger dan 70 jaar, dat wil zeggen 11%. De groep die 50 jaar of jonger is, is nog veel kleiner, namelijk 177. Dat is ongeveer 3% van het totaal.

Dit zijn geen aantallen om vrolijk van te worden. Toch is dit de realiteit die we onder ogen moeten zien wanneer we naar de toekomst kijken. Het is die beperkte groep van de jongste generaties die het religieuze leven van de toekomst zal moeten dragen.

Toename van het aantal kandidaten

Tegelijk zien we juist in de uitkomsten van de laatste peilingen ook redenen tot hoop. De laatste jaren is er namelijk géén afname van het aantal novicen en intredingen, maar juist een voorzichtige toename.

Al langere tijd begonnen per jaar in Nederland gemiddeld ongeveer 25 mensen aan een noviciaatsperiode. Daarvan zette ongeveer 60% ook de vervolgstap en deed na enkele jaren ingroei en vorming zijn of haar intrede (eerste geloften). Over de jaren 2004 t/m 2009 deden ongeveer 90 personen hun eerste geloften. Per jaar gemiddeld 15. Daarvan was 60% vrouw.

Van 2010 tot 2013 was dit aantal een tijd lang ongeveer een derde lager. Mogelijk speelde daarbij de crisis rond seksueel misbruik mee, die in 2010 losbarstte.^[2]

De laatste twee jaren (2014-2015) valt echter op dat die dip van de periode 2010 tot 2013 voorbij is. Het aantal kandidaten is toegenomen naar een niveau dat hoger ligt dan in de jaren 2004 tot 2009. We waren in die tijd vertrouwd met in totaal ongeveer 25 novicen per jaar. De peilingbrieven van 2015 laten echter zien

[2] Ook kan een factor zijn dat in die periode een aantal kandidaten intrad bij religieuze instituten in het buitenland. Daarover hebben we geen cijfermatig overzicht.

dat dat er in 2014 plotseling 40 waren, een stijging die zich al in 2013 begon af te tekenen. Of daardoor ook het aantal eerste geloften in dezelfde mate zal stijgen zullen we pas later echt kunnen waarnemen. Wel werd al zichtbaar dat het aantal tijdelijke professies in 2014 weer terug was op het niveau van de jaren 2004 tot 2009, namelijk 15.

Exacte cijfers over het jaar 2015 zijn er nog niet. Door de systematiek van onze peilingen en door de verwerkingstijd lopen de statistieken altijd een jaar achter. Maar uit wat wij horen van de verschillende ordes en congregaties, leid ik af dat deze trend zich ook na 2014 heeft voortgezet.

Deze kentering is verrassend, vooral omdat ze haaks staat op de ons omringende, steeds meer onkerkelijke cultuur. Jongeren groeien vrijwel niet meer op in gezinnen die hen een religieuze bedding bieden. Ook op scholen en in de samenleving ontbreekt bijna iedere verwijzing daar naar. Zetten ze later de stap richting religieus leven, dan wijken ze meestal sterk af van hun eigen achtergrond, of dat nu de thuisbasis is of de overheersende jongerencultuur. Het is ook juist vanwege die groter wordende kloof, omdat wij zien dat het voor jonge mensen moeilijker wordt om in die voor hen vreemde wereld van het religieuze leven hun plek te vinden, dat wij in 2010 gestart zijn met het Huis van de Roeping.^[3] Geboeid kijken wij daarom nu naar hoe deze nieuwe trend zich gaat ontwikkelen.

En ook enkele vrouwen...

Bij deze omslag moeten we echter ook een belangrijke kanttekening maken. Opvallend is namelijk dat het aantal mannelijke novicen veel hoger is dan het aantal vrouwelijke: in 2014 25 mannen tegenover 15 vrouwen.

[3] In hoeverre het *Huis van de Roeping* zelf aan deze kentering heeft bijgedragen is moeilijk te zeggen, zeker in kwantitatief opzicht. Het initiatief daartoe was immers op zichzelf ook al een signaal dat de tijd rijp was voor een nieuwe ontwikkeling.

Dat roept vragen op. In het verleden was immers juist twee derde van de religieuze vrouw. Klopt het echt dat deze gesignaleerde kentering zich niet of veel minder voordoet bij de vrouwen? Wat is er dan aan de hand? Is religieus leven voor hen niet meer zo aantrekkelijk?

Waarschijnlijk speelt hier iets anders. Van degenen die aankloppen bij het Huis van de Roeping, is namelijk wel degelijk al jaren lang ongeveer tweederde vrouw. Er is dus onder vrouwen zeker ook nu belangstelling voor een leven als religieuze.

Het zijn vooral andere factoren die maken dat zij er op dit moment minder in slagen hun roeping op dit pad te volgen. Een van de oorzaken is bijvoorbeeld dat er slechts een zeer klein aantal religieuze instituten van actieve religieuzen is, waar je in Nederland nog kunt intreden. Ook speelt waarschijnlijk mee dat er – meer dan bij de mannen – een grote cultuurkloof bestaat tussen de meeste kloostergemeenschappen en de huidige generatie zoekenden. Jonge vrouwen zijn graag bereid mee te trekken met de Heer op diens tocht, en Hem in hun leven centraal te stellen. Maar ze doen dat liefst wel op een manier die past bij deze nieuwe tijd. Iedere generatie religieuzen staat voor de uitdaging om in de beleving van het charisma te beantwoorden aan de vragen en noden van het hier en nu. Krijgen ook de huidige jongeren daarvoor bij ons voldoende de ruimte, zelfs als ze daarin pijnlijk anders zijn dan de jaren-60 en 70-generatie? *Meetrekkers zijn geen meelopers.*

In het jaarplan voor 2017 heeft de commissie Toekomst Religieus Leven zich daarom als speciaal doel gesteld deze barrières voor vrouwen in kaart te brengen en wegen te zoeken om daarop te reageren.

In het juli-nummer van 2009 van het KNR-bulletin, stond een interview van Will van de Ven met Tjeu Timmermans o.c.m. Beiden moesten we dit jaar helaas verliezen. Het eindigt met de volgende woorden van Tjeu, die wij in dit kader graag ter harte nemen:

“Mensen zijn iconen, in wie iets aan het licht komt. Soms mag je dat zien, dan hebben ze een boodschap voor mij, soms mag je ertoe bijdragen dat zij aan het licht komen. Tegelijkertijd mag je niet je ogen sluiten wanneer er structuren zijn, die verhinderen dat mensen aan het licht komen. Je moet de dingen durven benoemen. Mensen begrijpen heel goed dat je niet alles op kunt lossen, maar ze voelen zich in de steek gelaten wanneer je hun problemen ontkent.”^[4]

Toni Zens - Horende

^[4] KNR-bulletin 2009, nr.3, p. 9.

31-01-2017

AFSCHEID VAN DE FAZANTENLAAN 16

Leo overhandigt de sleutels aan de nieuwe eigenaren
 Het naambord gaat naar het archief;
 en samen koffie drinken ten afscheid.

de pen doorgeven

Allereerst wil ik Marcel bedanken voor het doorgeven van de pen.

WIE BEN IK?

Om te beginnen zal ik mij eerst even voorstellen.

Mijn naam is Jordi Wolterse en ik ben 22 jaartjes jong. Geboren en getogen in Zeist.

In de winter van 2014 vroeg mijn moeder aan mij of ik geïnteresseerd zou zijn in een baantje bij de fraters als portier, daar hoefde ik niet lang over na te denken. Nu bijna 2.5 jaar verder werk ik nog steeds met plezier in het Fraterhuis St.-Jozef.

Maar natuurlijk doe ik nog andere activiteiten dan alleen bij de fraters werken. Ik volg de opleiding Sociaal Maatschappelijk Dienstverlening(SMD). Deze opleiding leert mij cliënten te begeleiden in hun traject en helpt mij om een goede maatschappelijk werker te worden. De mensen die ik begeleid zijn om wat voor reden dan ook een tijd buitengesloten geweest van de maatschappij en willen nu graag weer een plekje. Tegenwoordig loop ik stage bij vluchtelingenwerk IJsselstein, ik ondersteun daar mijn eigen cliënten met praktische zaken en probeer voor hun een kans te creëren om te slagen in de Nederlandse maatschappij. Dit werk doe ik met veel passie, het geeft mij een enorme voldoening om te zien dat een cliënt uiteindelijk weer zelfredzaam is.

In de zomer van 2016 ben ik voor vrijwilligerswerk een week naar Bosnië vertrokken. We zijn met een groep van 30 man naar een instelling geweest waar mensen met een beperking wonen. Deze ervaring heeft mij met de neus op de feiten gedrukt en veranderd als mens. Het is goed om soms even stil te staan bij het feit dat wij

Bosnië 2016

het hier in Nederland lang nog niet zo slecht hebben. Ik heb mij hier goed kunnen ontwikkelen als maatschappelijk werker.

Tot slot wil ik het nog hebben over mijn andere twee passies. Muziek en mijn beste maatje Dukey. Muziek is voor mij een uitlaatklep en inspiratiebron tegelijk. Het mooie aan muziek vind ik dat je het kan koppelen aan je emoties, voor elke emotie bestaat er wel een passend liedje.

Mijn Amerikaanse stafford dukey is mijn beste maatje. Wij hebben hem nu zo'n 5 jaar in huis en hoop dat ik nog lang kan genieten van zijn aanstekelijke enthousiasme.

Hierbij geef ik graag de pen door aan mijn collega Milena Knapstein.

Jordi Wolterse

INZEGENING VAN DE KAPEL RAVELO IN ALBOGNO, DIE GEBOUWD IS IN OPDRACHT VAN MIJN VOORVADER GIOVANNI GIACOMO RAVELLI

Zaterdag 15 oktober ontmoetten 34 Ravelli's uit alle windstreken elkaar in Druogno, het dorp onderaan de heuvel waar het dorpje Albogno op ligt.

Na het weerzien met "bekende" Ravelli's en het kennismaken met "onbekende" Ravelli's werd er een programmaboekje uitgedeeld. Het programma van het weekend stond hierin uitgewerkt en ook de reizigers stelden zich hierin voor. Leuk om nog eens na te lezen welke familieleden er voor deze bijzondere gelegenheid naar Italië waren afgereisd. Na een gezamenlijke maaltijd en een gezellige avond maakten wij ons op voor de belangrijke zondag, de dag waarop het kapelletje ingezegend zou worden.

Op zondag na het ontbijt gingen wij naar de kerk "LA CHIESA DI SAN SILVESTRO", deze kerk is vernoemd naar de 33^e paus, Silvester. Na de kerkdienst vertrok de groep naar Albogno alwaar er een heerlijke pranzo werd geserveerd. Hierna liepen wij over bospaadjes naar de gerestaureerde Kapel Ravelo in de heuvels van Albogno.

Hoe bijzonder was het om met deze groep nazaten en betrokkenen bij de kapel te staan die in 1671 in opdracht van onze voorvader Giovanni Giacomo Ravelo werd gebouwd en toen is ingezegend, om dit in 2016 na restauratie nogmaals te laten inzegenen door pastoor Don Paolo. Ondanks dat ik er maar heel weinig van verstond was duidelijk zichtbaar dat ook de pastoor onder de indruk was van wat er zich hier allemaal afspeelde.

Veel Ravelli's zijn vanuit Albogno als schoorsteenvegers naar Nederland geëmigreerd, dus zodoende zijn wij maandag naar het schoorsteenvegersmuseum in Santa Maria Maggiore geweest. Ook in Santa Maria Maggiore staat een zeer interessante kerk.

Ik ben blij en trots dat familieleden en vrienden de restauratie mogelijk hebben gemaakt. Het kapelletje blijft zo voor het nageslacht bewaard.

Djoerd Ravelli

VASTEN & WAKE KAMP ZEIST

Steeds op de 1e zondag van de maand is om 16.30 een wake bij het Kamp Zeist. Daar zitten vluchtelingen, (geen criminelen), achter prikkeldraad in een kamp. Ieder die daar geweest is, of daar mensen kent, is doordrongen van het schrijnende van deze situatie. Vragen rond sociale gerechtigheid, worden scherper als je zelf iets meegemaakt hebt of aan den lijve kent.

Met de komende "vasten", een religieus gebruik dat vooral dank zij de Moslims (ramadan) weer opgang doet in het verschiet, krijgen deze vragen van sociale gerechtigheid een extra dringendheid. Bedenk daarbij ook dat deze Paus zei: "Iemand die muren wil bouwen om anderen buiten te houden, is geen christen". De toenmalige presidentskandidaat bracht daartegen in dat hij een goed christen was die bad en ter kerke ging. Maar de Paus zag scherp dat hier de religieuze praxis en de sociale gerechtigheid elke een eigen leven leiden.

En tegen de maffia op Sicilië zei hij, dat zij met hun wandaden niet bij de gemeenschap van christenen hoorden (excommunicatie!). Hij kende hun devotionele kant bij 1e communie en doop en kerkelijke feesten, maar zag ook haarscherp dat het volkomen los stond van hun sociale gedrag!

Indringende vragen aan ons nu de vasten - dat religieuze gebruik - weer voor de deur staat. Vragen aan ons, in de wereld van nu: christen-zijn en sociale gerechtigheid!

Henk Bloem

LEO ZUIDERWIJK

12½ jaar Coördinator

Op 1 mei 2017 is Leo Zuiderwijk 12½ jaar in dienst als coördinator van het fraterhuis St.-Jozef in De Bilt. Een goed moment om eens even een gesprekje met hem te hebben voor INKO. Hij had er geen moeite mee om daar op in te gaan. “Vooral omdat ik hier nog steeds met plezier werk”, aldus zijn eerste woorden. Hij vervolgt dan: “Ik kwam op het moment dat de toenmalige nieuwbouw bijna klaar was. Uiteraard een wat bijzondere tijd en ik werd meteen betrokken

bij de activiteiten van de bouwcommissie en was ook bij die vergaderingen. Heel interessant. Maar ook kwam als directe taak om de verhuizing van Utrecht naar De Bilt mee voor te bereiden. Daardoor ben ik diverse malen in Utrecht geweest om met de fraters én met het daar werkende personeel te praten. Dat was niet altijd gemakkelijk, maar wel goed om daardoor ook meer achtergrond te hebben van alle betrokkenen.”

Het was voor Leo wel een heel ander werkterrein dan in zijn vorige functies, daar hij – kortweg gezegd – in de wereld van de jeugdzorg had gewerkt. “Onder meer zeven jaar bij de Amersfoortse Stichting Zingeving en Ethiek ten dienste van grote instellingen van jeugdzorg. Het ging daar niet alleen over het kind, maar ook om de hele achtergrond van het kind erbij te betrekken, om de factoren die allemaal invloed hebben op het kind in beeld te krijgen, waardoor het kind of de jeugdige beter te begeleiden is.

Aardig is te vertellen dat mijn vrouw Jeanette recent haar masterstudie contextuele hulpverlening bij de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen heeft afgerond. Dat was een aardige overeenkomend gebeuren voor ons.

In die Amersfoortse tijd heb ik al kennis gemaakt met twee fraters, die betrokken waren bij een fonds, waar kind- en jeugdzorg mee te maken had t.w. Henk van Vliet en Daan Boonman. Het werk voor de fraters was uiteraard heel anders, maar ik heb me meteen in deze andere wereld thuis gevoeld. En doordat ik ook de overgang van Arnhem mede heb voorbereid en begeleid, had ik ook van deze fraters enige achtergrond.

En is jouw takenpakket in de loop der tijd erg veranderd? is mijn volgende vraag. “In het grote geheel niet, want mijn taak is om het werk van de Overste te verlichten. De persoonlijke zorg blijft bij de Overste, maar alle praktische en zakelijke aangelegenheden zitten in mijn taak, zoals: onderhoud van het gebouw; contacten met veel instanties van buiten – telefoon, verwarming, verbouwingen, onderhoud enz., overlegsituaties, nauw contact met de zorg...., feitelijk alles wat dagelijks zakelijk in de gemeenschap omgaat.

En veel komt ook door informatie en overleg tot stand. Het is met recht een volle baan, niet alleen naar 36 uur gerekend. In het begin wist ik niet dat ik bijvoorbeeld bij feesten e.d. niet alleen het gebeuren diende te organiseren, maar ook de speaking man behoorde te zijn. Maar zulke dingen wennen gauw. Het is een breed pakket, zo ook de twee keer per jaar het ontvangen van een groep van zo'n 15 personen o.l.v. Het Gilde van Zeist”.

Gaandeweg het gesprek realiseren wij ons dat hij in deze twaalf en half jaar nu zijn zesde overste meemaakt. Weet u ze nog? Wim Versteeg, Daan Boonman, Wim Heister en Johan Brummelhuis samen, Henk Huirne en nu Wilfried van der Poll. Is dit gegeven moeilijk? “Niet echt moeilijk, maar wel iedere keer wennen. Iedere Overste brengt zijn eigen visie mee en eigen manier van doen. Er ontstaat feitelijk steeds een nieuwe situatie, maar dat is op zich niet erg. Onze gemeenschap is vrij uniek en overzichtelijk. In mijn contacten met collega's die in soortgelijke situaties werken en in KNR-verband bijeenkomen - waarvan ik voorzitter ben - hoor ik veel dezelfde geluiden, ook al is iedere gemeenschap weer anders. Maar onze gemeenschap is qua samenstelling en qua manier van opnemen van niet-fraters vrij uniek. Wij presenteren ons nog steeds als klooster, waarin mensen in de gemeenschap worden opgenomen als “deelnemers” door hun komen wonen en leven met ons. Het is geen verzorgingshuis, waar mensen komen wonen en een individueel leven leiden. Hier doen zij in alles zoveel mogelijk met de kloosterlijke dagorde mee en wonen en leven dus echt tussen ons in zolang ze dat kunnen. Ik hoor van collega's dat er vaak veel problemen van gemaakt worden, dat mannelijke en vrouwelijke religieuzen door elkaar komen wonen..... hier gaat het al niet eens meer over alleen religieuzen..... Men kan ook positieve gevolgen ervaren!” Hierbij vertelt Leo, dat vorige week nog een inspectrice die in ons huis was inzake de naleving van de hygiënevoorschriften, bij het weggaan zei, dat dit huis toch wel een heel bijzondere zorginstelling was! Waarop hij haar

duidelijk heeft gemaakt dat we geen zorginstelling zijn, maar een kloostergemeenschap, waarin wel zorg wordt verleend. Dat leidt bijna automatisch naar het heden en de toekomst. “Wij hebben door onze zorginkoop uiteraard met de instantie De Bilthuysen te maken, die door de landelijke overheid aan allerlei regels en voorschriften gebonden is. De wereld van de zorg kent allerlei protocollen, maar die zijn niet altijd mogelijk of wenselijk in onze gemeenschap. Dat is een moeilijkheid, waar we mee geconfronteerd worden. Toch zullen wij er voor moeten waken dat we niet overruled worden en onze visie van ‘zolang mogelijk een klooster blijven’ niet staande kunnen houden. Er zal nog heel wat over gepraat dienen te worden – ook in den lande – om de zorg weer op menselijke maat terug te krijgen. Voor de medewerkers is dit natuurlijk ook een item, waar zij mee geconfronteerd worden. Velen zouden graag meer aandacht aan de mensen willen geven, maar ze zijn gebonden aan protocollen en vastgestelde tijdsduur van behandeling..... Ook al hebben we nu een redelijk aantal vaste mede-werkenden, je ontkomt niet aan het gebruik maken van flexwerkers om voldoende krachten ingeschakeld te kunnen hebben. In doorsnee mogen wij hier nog niet mopperen, maar veel wisseling is voor de betrokken bewoners niet prettig! Maar belangrijk is de sfeer waarin gewerkt wordt!”

Dit vind ik een mooie “uitsmijter” en ik hoop dat Leo de jaren die hem nog tot zijn pensioen resten, hieraan zijn steentje in gezondheid kan blijven bijdragen. Leo, dank en proficiat met je jubileum! We toasten erop!

*De Bilt, 27-02-2017
Leo Ruitenber*

RETRAITE MALANG

Deelnemers aan de retraite in Indonesië Malang, januari.

Van l. naar r.

Clemens – Patrik – Yasintus – Vincent – Alexius –
Raymundus – Damianus – Agustinus – Venansius – Adolf –
Simon – Ireneus – Stanislaus
en de retraiteleider (*zittend*) Pater Darminta SJ.

'LAAT RUTTE HIER EENS EEN WEEKJE MEELOPEN'

**Gezond zijn en blijven, opvoeden; we zijn er elke dag mee bezig.
Welke lessen leerde u van het leven en zou u aan anderen willen
overdragen?**

**Vandaag Heileen Holman, Berno Spekschate en Rinus Dekkers
van woongemeenschap De Wonne in Almelo.**

*Heileen, Rinus en Berno maken zich sterk voor mensen die in de problemen
zijn geraakt.*

Heileen Holman (63) is projectsecretaris bij de Kapucijnen.

Rinus Dekker (52) is werkzoekende en vrijwilliger bij De Wonne.

Berno Spekschate (76) is gepensioneerd basisschooldirecteur.

Als je met z'n allen deelt is er altijd genoeg

Heileen: „De Wonne is oecumenische woongemeenschap waar kwetsbare mensen een thuis vinden. We voelen ons geïnspireerd door het evangelie, vooral door het leven van Jezus van Nazareth. Dit is onze manier om ons geloof handen en voeten te geven: door er te zijn voor mensen die het nodig hebben. We zijn met vijf kerngroepsleden en hebben plek voor negen tijdelijke bewoners, mensen die om welke reden dan ook in de problemen zijn gekomen en hun thuis zijn kwijtgeraakt. Door naast hen te staan willen we hen te helpen om hun leven weer op te pakken. Wij zijn geen hulpverleners, dat laten we over aan de professionals.”

Berno: „Ik woon sinds 2000 in De Wonne. In Groningen, waar ik hiervoor woonde, werden in de kerk Tamils opgevangen. Ik besepte dat ik mijn flat het liefst voor mensen als zij had opengesteld, maar dat was lastig. Hier in Almelo kan ik wel mensen in nood een helpende hand toesteken. Er is ruimte genoeg om anderen een dak boven het hoofd te bieden.”

Heileen: „We leven sober en eenvoudig. We kunnen met z'n allen rondkomen van ongeveer 50.000 euro per jaar. Dat is inclusief gas, water, licht en soms een feest. En dan drinken we best goede wijn...”

Berno: „Als je met z'n allen deelt, heb je altijd genoeg.”

Anderen helpen betekent loslaten

Berno: „Ik heb altijd in het onderwijs gewerkt. Ik was directeur van verschillende basisscholen in het hele land. Mijn mooiste tijd was op een school in een Utrechtse achterstandswijk. We hadden te maken met kinderen die thuis geen leven hadden. Ik heb daar geleerd om te improviseren. Gestructureerd lesgeven? Daar was geen beginnen aan. Ik kon het lesplan vaak al meteen in de prullenbak gooien als ik de klas in kwam. Ik kon ze toch niet bereiken, daar waren ze te onrustig voor. Op zo'n moment moest ik het loslaten. Ik ging dan iets verrassends doen: muziek draaien of naar buiten met z'n allen om even af te koelen.”

Heileen: „Ook hier moeten we flexibel zijn. Elke dag is anders, er kan zomaar weer iemand op de stoep staan op zoek naar een

dak boven z'n hoofd. Zo stond er eens op een sinterklaasavond zomaar in eens een asielzoekersgezin met zieke kinderen voor de deur. Het is in ons huis een komen en gaan van mensen: vrijwilligers die ons ondersteunen, bezoekers, hulpverleners, noem maar op. Daar moet je voortdurend op inspelen.”

Iedereen kan in armoede belanden

Berno: „Het is een dun lijntje waarop mensen balanceren. Je praat met hen en probeert te helpen, maar het kan zo mis gaan. Vaak zijn ze slachtoffer van de omstandigheden.”

Heileen: „Dat mensen in een bepaalde situatie terechtkomen, is lang niet altijd hun eigen schuld. Het is hen overkomen. Net zo goed als het mij ook had kunnen overkomen. Dat heb ik de afgelopen jaren wel gezien en gehoord.”

Rinus: „Ik heb het zelf meegemaakt. Ik had het prima voor elkaar: getrouwd, een eigen huis, een eigen koeriersbedrijf. Maar toen het moederbedrijf failliet ging, ging het helemaal mis. Ik had al mijn geld in de zaak zitten. Het was verdwenen als sneeuw voor de zon. We kwamen op straat te staan en belandden in de schuldsanering. Ik heb ervaren dat de instanties je dan helemaal laten stikken. Ze belden nooit terug. Toen we de zorgverzekering niet meer konden betalen, kregen we een boete. Maar waar moesten die dan van betalen?”

De woongemeenschap is een soort familie

Rinus: „Na dat faillissement hebben we een klein groepje vrienden overgehouden. De meesten daarvan zitten in deze woongemeenschap. De Wonne is voor mij net zo belangrijk als mijn familie. Ik kan geen dag zonder De Wonne. Mijn vrouw en ik hebben weer een woning, maar ik kom hier nu dagelijks als vrijwilliger. Waarom ik dat doe? Het is de genegenheid van de mensen, hun gedrevenheid om het anderen naar de zin te maken. En dat zonder iets terug te verwachten.”

Heileen: „Wij kunnen ook niet zonder Rinus. Dankzij hem werkt onze computer altijd en weet ik hoe ik moet omgaan met mijn

smartphone. Ook voor de tijdelijke bewoners betekent hij veel. Hij weet hoe het is om in zo'n situatie te zitten, hij begrijpt hen vaak beter dan een professionele hulpverlener. Dat maakt het verwerken van moeilijke momenten voor hen makkelijk. Natuurlijk helpen onze tijdelijke huisgenoten ook elkaar, als lotgenoten.

Een vast dagritme zorgt voor rust

Berno: „We hebben een vast dagritme in onze woongemeenschap. Iedereen moet voor 9 uur 's ochtends hebben ontbeten. De andere maaltijden gebruiken we gezamenlijk: om half 1 de lunch en om 6 uur het warme eten. Op vaste tijden drinken we koffie. Na 23 uur moet het rustig zijn in huis. Juist voor de tijdelijke bezoekers is zo'n structuur belangrijk. Vaak hebben ze een heel chaotische tijd achter de rug.”

Heileen: „Niet iedereen vindt het makkelijk om zich aan onze leefregels te houden. Zo hebben we meegemaakt dat de kamer van een tijdelijke bewoner na twee maanden was uitgewoond. We moesten de boel repareren en helemaal opnieuw verven. Ook komt het voor dat bewoners zoveel rommel verzamelen dat de deur van hun kamer bijna niet meer open wil. We controleren nu regelmatig. En als het moet ruimen we samen de rommel op.”

Berno: „We bieden onderdak aan mensen die kwetsbaar in het leven staan. Dat wist ik toen ik hier kwam wonen. Ik vind het dus niet moeilijk om te accepteren dat het wel eens misgaat, dat er bijvoorbeeld iemand drugs gebruikt of voor geluidsoverlast zorgt.”

Politiek vergeet mensen in armoede

Rinus: „Ik volg op tv vrij goed wat er in de politiek gebeurt. De verhalen van de politici geloof ik niet meer. Ik ben het vertrouwen in de partijen kwijt.”

Berno: „Mensen met een uitkering die in de schulden zitten, krijgen een boete als ze hun zorgverzekering niet kunnen betalen. Dat is absurd. Vind je het gek dat ze op een gegeven moment

de enveloppen niet meer openmaken? Het vertrouwen in de instanties is bij menigeen helemaal weg.”

Heileen: „Volgens de landelijke politici gaat het goed met Nederland. Maar wij merken dat dit niet geldt voor de onderkant van de samenleving. Heel veel mensen vallen tussen de wal en het schip. Ze vragen zich af waar ze het geld vandaan moeten halen om rond te komen. Laat Rutte eens een weekje meelopen bij ons, dan krijgt hij een andere kijk op het leven. Alles draait om werk, werk en nog eens werk. Maar veel mensen hebben helemaal geen kans op een baan. Ze worden afgeschilderd als profiteurs, terwijl ze eigenlijk slachtoffer zijn.”

Marco Krijnsen

Februari 2017

Geplaatst in o.a. Tubantia en de Stentor

Woongemeenschap De Wonne Almelo

FRISSE LUCHT VOOR DE FRATERS

De congregatie van de Fraters van Utrecht werd gesticht in 1873. Uit de allereerste periode, is een oud aantekenschrift bewaard van de hand van frater Vincentius Brosschot, die tot de eerste geprofesten behoorde en het gouden jubileum in 1923 nog heeft beleefd. Daaruit een citaat:

'Mgr. Schaepman (de stichter, aartsbisschop A.I.Schaepman) was voor de fraters zeer goed. In het begin kwam hij om de veertien dagen, soms om de drie weken. Dan moesten we op een teken van de bel naar de refter komen. Een kistje sigaren stond klaar. Mgr. had het liefste een kopje koffie. Soms vertelde hij hoe hij het had aangelegd om religieuzen te krijgen: nonnen in Paus Adriaan (de zusters van Liefde aan de Springweg.)

Monseigneur wekte de fraters op tot arbeid, gebed, gehoorzaamheid, liefde en vooral eenvoud. Soms kwam hij 's avonds; dan hadden wij pap, een snee brood en een beker water. Ik beliefdde altijd het meest; daar moest de monseigneur om lachen en zei: "Dat is een kleine stevige baas, die zit goed in elkaar" Iedere keer na zo'n bezoek: twee dagen recreatie. Ja, die goede Mgr. deed al het mogelijke om de fraters het leven plezierig te maken. Als we op de bank (stoelen hadden we niet) aardappels zaten te schillen, ging monseigneur gemoedelijk naast ons zitten. In de vorige eeuw waren de fraters kinderen van hun tijd, een victoriaanse tijd. Toen de huisarts eens had gewezen op de noodzaak van meer frisse lucht en meer beweging voor de krap gehuisveste fraters, volgde hun overste dit advies als volgt op. Hij bestelde een rijtuigje, gaf orders de gordijntjes daarvan te sluiten en liet de fraters aldus vervoeren naar de katholieke begraafplaats. Daar stapten ze uit, baden enkele rozenhoedjes voor de zielerust van de overledenen en keerden daarna huiswaarts.

*Uit het tijdschrift "Als de dag van gisteren"
toegestuurd door Frans Perdon*

"Hij is niet hier, hij is uit de dood opgewekt. Herinner u wat hij u gezegd heeft toen hij nog in Galilea was: de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan." Lucas 24:6-7

P
A
S
E
N

Schildering van Charles Eijck in de toegang van de grafkelder, waar Mgr. A.I. Schaepman, onze Stichter, is begraven. Kerkhof St.-Barbara in Utrecht

INHOUD

39 Jaargangen vol!	Leo Ruitenberg	3
Overweging bij de Constituties	Alfons Kroese	5
Hans Wennekes: diamant	Leo Ruitenberg	8
De 40-daagse Vasten	Henk Bloem	14
St.-Jozef	Redactie	16
Genesis	Geert van Rath	17
Kennismaking met een Focolaro	Leo Ruitenberg	20
Aan het woord	Theobaldus Geraets	24
Religieus leven	KNR	26
Afscheid van de Fazantenlaan	Redactie	33
De pen doorgeven	Jordi Wolterse	34
Kapel Ravelo	Djoerd Ravelli	36
Vasten & Wake Kamp Zeist	Henk Bloem	38
Leo Zuiderwijk 12½ jaar coördinator	Leo Ruitenberg	39
Retraite in Malang	Redactie	43
Laat Rutte hier eens een weekje meelopen	Marco Krijnsen	44
Frisse lucht voor de fraters	“Als de dag van gisteren”	49
Pasen	Redactie	50
Inhoud		51

INKO

onder redactie van: Johan Brummelhuis, Leo Ruitenberg, Frits Stevens,
Paul Steverink, Wim Versteeg

met medewerking van: Angelico Fennis (omslag)
Hilarius de Booi (illustraties)
Petra de Landmeter (interviews)

secretariaat: Johan Brummelhuis
Schorteldoeksesteeg 1, 3732 HS De Bilt
tel.: 030 - 69 76 237
email: j.brummelhuis@fratersvanutrecht.nl